

Styrets Årsberetning 2003

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Store begivenheter i 2003 – Norsk oppdrett helt til topps!.....	1
2.	Organisasjon	2
2.1	Medlemmene	2
2.2	Styret	2
2.3	Avlsutvalg	2
2.4	Sekretær.....	2
2.5	Regioner	2
2.6	NHS.....	2
3.	Aktiviteter gjennom året for å nå målsetningene (vedtektene, § 1).....	3
3.1	§ 1.01: Arbeide for en funksjonsrettet, rasjonell og systematisk avl.....	3
3.1.1	<i>Registrering/Stambokføring, "Hestedatabasen"</i>	3
3.1.2	<i>Dommerutdanning</i>	3
3.1.3	<i>Avlsplanen</i>	4
3.2	§ 1.02: Formidle kunnskap om og stimulere interesse for avl.....	4
3.3	§ 1.03: Hjelp til å skaffe avlsdyr	5
3.4	§ 1.04: Arbeide for et lønnsomt ridehestoppdrett.....	5
3.4.1	<i>Hest som næring – Norsk Hestesenter</i>	5
3.4.2	<i>Hest som næring – Internasjonale organisasjoner</i>	6
3.4.3	<i>Prispolitikk, kollektivavtaler m.v.</i>	6
3.5	§ 1.05: Hjelp til å oppdrette og markedsføre Norskfødt Ridehest	6
3.6	§ 1.06: Arrangere utstillinger og kurs, videre samarbeid om slike tiltak	7
3.6.1	<i>Medlemsmøter/Kurs m.v.</i>	7
3.6.2	<i>Utstillinger/konkurranser</i>	7
3.7	§ 1.07: Arbeide for å få aktive lokallag i alle deler av landet.....	12
3.7.1	<i>Status</i>	12

1. Store begivenheter i 2003 – Norsk oppdrett helt til topps!

NV vil gjerne gratulere et utvalg av våre oppdrettere for flotte resultater i året som er gått:

- Ekra's Caletero (Caletto I/Billion xx), f. 96, oppdretter Per Martens, Sørumsand, ble nr. 8 i B-finalen i VM for unghester i Zangersheide! Caletero vant fjorårets Breeders.
- Goethe (Epson/Herbstürm), f. 97, oppdretter Cathrine Steen, Stange/Siw Carlsen, Gardvik, har også skrevet historie ved å bli tatt ut til unghest-VM i dressur i Verden!
- 2 norske hingster ble tatt ut til Dansk Varmblods hingstekåring i Herning i år, Thorsø's Don Camillo (Blue Hors Don Schufro/Mon Ami), oppdretter Lise og Gustav Thorsø Mohr, Fredrikstad, og Alfas Arnt (Andiamo/Silvano KWPN) oppdretter Alf Kjetil Andresen, Biri. Arnt ble kåret for videre avprøving i Dansk Varmblod!
- JJ Horses, Trøgstad var også på forbesiktigelse i høst og fikk med en hingst til Herning i 2004! Hingsten heter JJ Rocco (Riccione/Donnerhall). Han ble årets føll i Norge for to år siden.
- Chania (Chapman/Solist), oppdretter Liv Borg, Klæbu, går nå Grand Prix sprang (1.40), og kvalifiserte seg blant annet til Spektrum i 2002 og NM 2003!
- Ekra's Labello (Landlord/Billion xx), f. 93, oppdretter Per Martens, Sørumsand, har også et uttall plasseringer i 1.40 hopning, og går nå internasjonal Grand Prix 1,50 under Nikolej Lindberg!
- Oma's LeRoy (Lemonde/Flamingo), f. 93, oppdretter Eva Opdal og Tarald Magne Oma, Bryne, er nå B-hest i dressur i Danmark!
- Oma's Luchador (Lemonde/Højvangs Lukas) f. 97, oppdretter Eva Opdal og Tarald Magne Oma, Bryne, kvalifiserte seg til Norway Grand Prix i Drammen i år! Luchador vant fjorårets Breeders, og kom på 2.-plass i år.
- Casino Royal (Crosby/His Lordship xx), f. 97, oppdretter Cecilie Johansen, Oppdal, har flere plasseringer i 1,40 m sprang!

2. Organisasjon

2.1 Medlemmene

Antall betalende medlemmer ved årsskiftet var 181. Dette er en dramatisk nedgang fra ca 280 i mars 2003 i og med Ridehesten som medlemsblad, men øker jevnt og trutt! Mange ser ut til å vente på det nye året for å bli "fullverdige" medlemmer. Medlemskapet gjelder imidlertid et år fra innbetalingsdagen.

2.2 Styret

Leder: Alf Kjetil Andresen
Nestleder: Kristin Kloster Aasen, vara Johan Shulze,
Styremedlemmer: Gustav Thorsø Mohr, vara Ole Jørgen Jørgentvedt,
Øyvind Kirsebom, vara Tarald Magne Oma,
Cathrine F. Andersen, vara Mette Hansson

2.3 Avlsutvalg

Leder: Guri Haarr
Prof. Odd Vangen, Cecilie Kilde, Jørn Kongelstad og Magne Lilleeng.
Vet. utv.: Mette Hansson, Kristin Brekken, Ulrich Ohm og Ole Jørgen Jørgentvedt.

2.4 Sekretær

Sekretær: Grethe Nordby
Sekretærs stillingsinstruks ble endret i forbindelse med inngåelsen av Ridehesten som medlemsblad. Det ble vedtatt å opprettholde posten i budsjettet til sekretariatet uendret for å styrke sentralstyret.

2.5 Regioner

7 pr. dato, jf. § 1.07. Innstilling fra Mette Hansson (sak 1 årsmøte 2003) om bortfall av tilskudd til regionene for å styrke sentralstyret. Saken ble trukket som årsmøtesak og styret ble gitt myndighet til å utrede saken videre. Behandling av saken pågår.

2.6 NHS

På lik linje med alle hesteavlsorganisasjoner i Norge, er NV underlagt NHS, hvor avlsrådet ved NHS behandler og innstiller i avlsrelaterte spørsmål. Avlsrådets rolle er blant annet behandling av avlsplaner for styret ved NHS, samt å innstille kåringsnemnder. Alt dette etter innstillinger fra raseorganisasjonene.

Årlig blir det avholdt et fellesmøte mellom avlsorganisasjonene og avlsrådet ved NHS, samt 2 representantskapsmøter (vår og høst) i NHS hvor alle medlemsorganisasjoner er representert. NV har én plass i representantskapet i NHS. Leder er valgt av NV som vår utsending.

Årets fellesmøte ble avholdt i Sikkilsdalen, hvor 4 hovedtemaer sto på dagsordenen: 1) Kåringsloven (i dag implementert i Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien) – har den livets rett innenfor EU-systemet? 2) Dommerutdanning/dommerrekruttering – plan for nytt utdanningsopplegg og oppgradering av dommerstanden v/ Turid Helfjord. 3) Implementering av forskrifter-/hestepass – skulle vært implementert for 3-4 år siden (jf. § 1.01). Svenskene har utarbeidet en handlingsplan (2005), kanskje Norge kunne gjøre det samme? 4) Tilsyn og godkjenning av raseorganisasjonene - Landbrukstilsynet, som bl.a. er ansvarlig for forskrifter om hestehold (som nå kommer i nye former) har våknet: (nytt Mattilsyn og flere ESA-inspeksjoner fra EU); de vil nå ta sitt tilsynsansvar på alvor. Dette innebærer bl.a. at organisasjonene også må bli flinkere til å følge opp regelverk i sitt arbeide.

For året 2003 har vi mottatt NOK 90 000 etter søknad fra avlsrådet v/NHS til avlsfremmende tiltak.

3. Aktiviteter gjennom året for å nå målsetningene (vedtektene, § 1)

3.1 § 1.01: Arbeide for en funksjonsrettet, rasjonell og systematisk avl

3.1.1 Registrering/Stambokføring, "Hestedatabasen"

- Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien og direktiver fra EU (mattrygghets-spørsmålet og kontroll med dyrehelse og dyrevelferd) påbyr at enhver hest *skal* følges av (kun) *ett* pass/ID-dokument. Rotet med flere pass pr. hest for ulike formål som har oppstått ut i fra forskjellige forhold er således mot forskriftene, og er følgelig noe som før eller siden *må* bli ryddet opp i! Mattilsynet, Den Norske Veterinærforening og Norsk Hestesenter (NHS) er i gang med å implementere sikker identifisering av hest og én felles registreringsinstans for ID-nummer (mest sannsynlig blir det NHS). "Hestedatabasen" er et stikkord i den forbindelse. Men det er ennå ikke avklart hvordan et nytt EDB-system – som påkreves – skal finansieres, og om det kan bli formålstjenlig for vårt behov: hvor bl.a. avstamning og sportslige resultater kan kjøres sammen. Dette jobbes det imidlertid for internasjonalt (harmonisering av databaser gjennom UELN), se nedenfor. Når det gjelder stambokføringen og utgivelsen av vår stambok er foreningen heller ikke fornøyd med den service som ytes fra NHS. Et utredningsarbeid om mulighetene for tilbakeføringen av foreningens rett til å føre stambok selv pågår.
- Kartlegging av hestemateriellet (grunnlag for tiltak og statistikk) og gruppering av medlemmer med differensiert medlemsavgift (med/uten hest) jf. § 1.02. – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Avventer behandling i første punkt.
- Internasjonalt samarbeid:
 - 1) Møte i Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod (ANV) 4. oktober, Flyinge – datasamarbeid, harmonisering av hestedatabaser (UELN – Unique Equine Life Number) i Norden som et "pilotområde" innenfor WBFSH, diskusjon om uteblivelse av avlsinformasjon i start- og resultatlister: utdype samarbeidet mellom WBFSH og FEI sammenkoblet med utviklingen av UELN, dommerutdannings-spørsmålene (årlige dommerseminar), harmonisering av dommerprotokoller i de ulike tester og bedømminger – først i Norden – siden kanskje internasjonalt, harmonisering av osteocondrose-spørsmålet, hvilke krav bør stilles både teknisk og genetisk? - Nye vurderinger etter WBFSH G.A. i Dublin.
 - 2) G.A. Møte i World Breeding Federation for Sport Horses (WBFSH) 4.-6. desember, Dublin – ovenfor nevnte temaer brakt på banen. En av hovedsakene: UELN. WBFSH jobber for innføringen av en felles, internasjonal ID-nummerserie på hest for å fremme utvekslingen av avlsinformasjon mellom ulike avlsforbund og mellom sport og avl, se www.UELN.net, samt at UELN helst bør være kompatibelt med innføringen av obligatorisk ID-merking av hest som kommer fra matsikkerhets-/dyrehelsesiden, slik at vi slipper å operere med mer enn *ett* unikt ID-nummer pr. individ: bl.a. summary fra EU kommisjonens direktorat for beskyttelse av forbruker og helse, kartlegging av registreringsstatus i de ulike land, samt tilbud på nummerserie fra en mikrochipleverandør.

3.1.2 Dommerutdanning

- Dommerseminar på Starum i høst.
- Vi har nå 13 dommere godkjent for å dømme ridehest i Norge, og 2 aspiranter som er klare for å ta sin eksamen.
- WBFSH-seminar for dressurdommere i Warendorf – dessverre ingen som møtte fra Norge i år.
- WBFSH-seminar for sprangdommere på Flyinge 12.-14. desember – dessverre ingen som møtte fra Norge i år.
- Dommerseminar for aspiranter og dommere på Stall-K 5. - 6. desember 2003, med bl.a. Poul Graugaard.
- Dommerrekrutter for å øke dommerstanden – kandidater fra regionene vil følges opp mot dommer utdanningen ved NHS.

3.1.3 Avlsplanen

- *Revisjon av avlsplan* – Pr. dato er det mulighet for årlig revisjon av avlsplanen (frist 1. oktober). Siste revisjon ble utført for 2 år siden, og man er nå inne i en prosess med nye innspill som skal overleveres avlsrådet v/NHS. Det er imidlertid varslet fra avlsrådet v/NHS at de ønsker å endre formen på alle avlsplanene. Dette vil innebære at retten til årlig revisjon faller bort, og at mulighetene for revisjon gis en lengre horisont, antagelig 3-5 år. Innenfor NV er det vårt avlsutvalg som er avlsfaglig instans, og som skal behandle innspill og saker angående vår avlspolitikk. Styret behandler og er leverandøren av evt. endringsforslag til NHS.
- *Avlsseminar* – 18.-19. januar 2003 i Stjørdal, “Hesten i bevegelse”, med bl.a. foredragsholder dr. med. vet. Mikael Holmström, som har gjort sin doktoravhandling over sammenhengen mellom eksteriør og prestasjoner hos ridehest bl.a. ved bruk av høyhastighetsfilm, og utviklet programvare for analyse av hestens eksteriør. Her erfarte vi at noen av de “sannheter” vi har snakket om i mange år nok bør revurderes! Det var et meget interessant og lærerikt seminar! Referat fra Avlsseminaret kan leses i sin helhet i Ridehesten 03/03 og på NVs websider. Konklusjon på avlsstrategi fra avlsseminaret: Kvalitet primært, så vil volumet komme etter hvert. Innstilling ang. nye bestemmelser om veterinærundersøkelse av hingster til kåring ble presentert. I 2004 inviteres rytterne til vårt avlsseminar, etter oppfordring fra Avlsseminar 2003.
- *Breeders og typegodkjenning av hopper (forregister til stamboken)* – innstilling fra Helle Cathrine Gran (sak 2 til årsmøtet 2003) og innstilling fra Ine Sanders om å gi avkom etter typegodkjente hopper startberettigelse: Styrevedtak: Å opprettholde dagens regelverk med følgende begrunnelse: “*Skal Breeders være åpen for ikke-registrerte hester vanner vi ut Breeders-konseptet, som er et avlschampionat, og ikke et unghestchampionat. Dersom kravene bak stambok avvikes, er også hovedhensikten bak Breeders fjernet. Typegodkjenning gir ingen berettigelse til stambokføring. Pr. dato gis typegodkjente hopper berettigelse til forregisteret, hvilket gir tredje generasjons avkom berettigelse til Breeders-deltakelse.*”

3.2 § 1.02: Formidle kunnskap om og stimulere interesse for avl

- *NVs domenenavn på Internet og Web-gruppe for utvikling av web* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Styret ønsker videre en webansvarlig for regionssidene i hver region. Avlsplanen er lagt ut, Web-siden har fått nytt domenenavn www.norskvarmblood.no, og arbeid med retningslinje/arbeidsinstruks for Web-gruppen og markedsføringsansvarlige i regionene for å kvalitetssikre informasjon som legges ut er i gang. Avlsutvalget kvalitetssikrer avlsrelatert informasjon, og sentralstyret kvalitetssikrer politisk informasjon.
- *Ridehesten som medlemsblad* - vedtatt på årsmøtet 2003, med fire regioner mot to, en region avla ikke stemme. Tilbudet lød på NOK 400,- pr medlem og år og gjaldt 4 helsider i farger månedlig + 3 helsider annonseplass i løpet av et år dersom vi ikke klarer å fylle sidene hver måned, hingstekatalog i et opplag på 500 med inntil 20 hingster og hjelp med bilder fra Wiegaardens base, logo, oppdatering av websider. En Ridehesten ansvarlig for koordinering av månedlig stoff er utpekt i hver region. *Regionenes synspunkter og evaluering:* Noen regioner føler at medlemsbladet har fungert veldig godt med tanke på å få ut vår informasjon regelmessig både til medlemmer og til andre interesserte og få markedsført vår virksomhet og våre produkter. Det har strukturert vårt arbeid betraktelig og gjort oss betydelig mer effektive både arbeidsmessig og økonomisk. Vi slipper å bruke all vår tid og krefter på å trykke og lime konvolutter og holde våre egne medlemslister oppdatert – denne funksjonen er nå sentralisert så vi kan bruke våre krefter på arrangementene, avlspolitisk arbeid og andre avlsstimulerende tiltak i regionene isteden. Ikke alle regioner er imidlertid like fornøyde med å måtte “tvangsabonnere” på Ridehesten. Noen føler at det nye medlemsbladet er alt for dyrt, at det er billigere å stå utenfor foreningen med kun abonnement på Ridehesten slik at man allikevel mottar medlemsinformasjonen. Mange savner tilhørigheten til foreningen ved at man ikke lenger mottar informasjon spesielt rettet mot medlemmer i dette mediet. Dette må vi rette på! Bladet må gjerne brukes til innlegg og avlspolitiske diskusjoner! Det oppfordres på det sterkeste til at man bruker mediet. Mye kan gjøres for å forbedre bruken, kom gjerne med innspill! Det må også sies at grepet med Ridehesten har gitt foreningen styrket økonomi.

- Større differanse på deltakeravgifter medlem/ikke-medlem for arrangementer i regi av NV for å stimulere til innmelding. Tilsvarende differensiering av medlemsavgift passiv/støttemedlem og aktive medlemmer (jfr. § 1.01) - Innstilling fra region 2. Ikke behandlet ennå, videreføres til neste periode.
- *Tema/arrangement i forbindelse med årsmøtene* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003): Styret ønsker ikke å vedta dette som et fast prinsipp, da det kan være aktuelt å ha friheten til å arrangere uavhengige årsmøter, men ønsket er notert. I år ble årsmøtet lagt sammen med hingstekåringen, for 2004 legges det sammen med avlsseminaret.
- *Stand under Breeders* – ideen om et kvalitetssikringsopplegg født. Se neste strekpunkt.
- *Stand under OHS* - Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Region 2 tok ansvaret for årets stand, i samarbeid med sekretær i hovedstyret. Det ble etablert retningslinje /arbeidsinstruks for kvalitetssikring av salg av artikler og informasjon utgitt av NV. Standen ga stor respons blant publikum, og foreningen mersmak! Et lite opplag av en forkortet, noe mer lettfordøyelig versjon av avlsplanen for Varmblods ridehest ble trykket for utdeling, og disse gikk unna som varmt hvetebrød, så det er tydelig at vårt viktigste dokument fattet interesse! Vi konkluderer med at det ER marked for varmbloods ridehest og hovedstyret ønsker å se på muligheten for at vi kan leie en egen stand fra neste år(?) av! Infofolderne har for øvrig tatt slutt og nye må utvikles – gjerne med litt informasjon om fremgangsmåter for registrering av hest i NV, tilmelding til våre arrangementer (Breeders, Kvalitet) osv. Utvidet referat finnes i årsmelding fra Region 2.
- *Artikler med logo* – i år er også barnegensere bestilt, og etter hvert som opplaget av “kombinert” schabracker selges ut vil nye bestilles differensiert i “sprang” og “dressur”.
- Regional aktivitet, jfr. § 1.06.

3.3 § 1.03: Hjelp til å skaffe avlsdyr

- *Prosjektet “Formidling av pensjonerte varmbloods ridehest hopper fra sport til avl”* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003): Tanken å få tak i de gode hoppene og øke den avlende hoppestammen. Krav: kun hopper med godkjent stamme/typegodkjenning i henhold til avlsplanen. Region 2 stiller med fungerende kontaktperson. I 2003 har dette vært Ine Sanders, Jessheim. Vi har kun hatt et par henvendelser i 2003, men prosjektet er ikke endelig implementert. Egen side på NVs web for hopper som ønskes formidlet og tilfredsstillende kravene skal opprettes, som del av Web-prosjektet.
- *Grepet Typegodkjenning av hopper* er dessuten ment som et middel for å bidra til å øke tilgangen på antall avlshopper, jfr. § 1.01. Tiltaket er stadig gjenstand for diskusjon – hvordan integrere i gjeldende regelverk mtp. behandling av avkom. Til orientering har dette allerede vært oppe til behandling flere ganger både i styret og avlsutvalget!

3.4 § 1.04: Arbeide for et lønnsomt ridehestoppdrett

3.4.1 Hest som næring – Norsk Hestesenter

- I flere år har hestenæringen ventet på en avklaring av hva som er hobby og hva som er næring. I dag er dette fortsatt ganske tilfeldig, og praksisen varierer betydelig fra fylke til fylke. Styret i NV mener dette arbeidet står svært sentralt for å stimulere til økt avl selv om hovedandelen av medlemmene i dag er å betrakte som hobbyavlere. Mye av skatte- og avgiftspolitikken berører i dag også disse.
- Norsk Hestesenter står sentralt. Landbruksdepartementet har ved flere anledninger understreket at offentlige engasjement mot hest skal kanaliseres gjennom denne stiftelsen, og spesielt på avlssiden.
- Arbeidet med å legge grunnlaget for en mer profesjonell næring har vært ledet fra NHS, bl.a. gjennom “Strategiplan for hesteavlen”. NHS har brukt flere millioner kroner på utredningsarbeid, blant annet på en analyse fra Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF).
- NV er en av stifterne til NHS. Foreningen har tidligere vært involvert i bl.a. forprosjektet “Norsk Ridehest AS” (Camilla Rostad et. al, 1997), Nettverks- og utredningsprosjektet (“Næringspolitikk for hest”, 2000) og “Handlingsplan for hesteavlen” (Landbruksdepartementet, 2002). Alt dette arbeidet er kontinuerlig, og Handlingsplan for hesteavlen er ennå ikke ferdigstilt. Den legger bl.a. opp til drøfting av skatte- og avgiftsspørsmål, utdanning, forsknings- og utviklingsstrategier og generell næringspolitikk, og

tar sikte på å bedre kårene for hestenæringen. Den ligger nå hos Finansdepartementet, hvor den trenger oppfølging (!).

- Andre pågående prosjekter hvor NV er involvert er “Hestedatabasen” (jfr. § 1.01) og pilotprosjektet “Hest som næring, Gjøvik-Toten”, som er et nettverksprosjekt med hensikt å motivere og stimulere eksisterende og potensielle næringsutøvere i regionen med sikte på næringsutvikling, og med hensikt å kartlegge og synliggjøre hestenæringen i markedet og markedsmulighetene. Målet er å styrke utøvernes bevissthet om næringens betydning og legge grunnlaget for opprettelsen av en helhetlig og planmessig næringsstrategi (utbygging og utvikling), og tilpasning mot markedets behov. Prosjektet skal dessuten etablere et nettverk og interessegrupper med tanke på samarbeid, rådgivning og kompetanseheving. Forprosjektet “Kvalitets-sikring i hestenæringen”, hvor NV indirekte er involvert gjennom etableringen av Norsk Breeders Trophy sammen med NRYF kan også nevnes.
- De utfordringer NV sliter med i denne sammenhengen, er å oppnå økt forståelse for avl av ridehester i Norge. Stikkord er markedsorientering og tilrettelegging for næringsrettet avl, og tjenlige verktøy for gjennomføringen av dette (bl.a. et nytt EDB-system hvor avstamning og sportslige resultater kan kjøres sammen, “Hestedatabasen”, jfr. § 1.01).

3.4.2 Hest som næring – Internasjonale organisasjoner

- NV er som nevnt medlem av World Breeding Federation for Sport Horses (WBFSH), og deltar i et samarbeid med de andre nordiske landene, Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod (ANV). Innenfor disse fora oppnåes stor forståelse for mange av de problemstillinger vi sliter med – de andre avlsforbundene sliter med akkurat de samme problemene som oss! WBFSH kan være med og hjelpe opp i en del av våre konflikter, som lobbyist overfor forvaltning, myndigheter og rytterorganisasjonene. Bl.a. kan nevnes at svært mye er oppnådd overfor FEI gjennom dette forumet.
- ANV – møte 4. oktober 2003 på Flyinge: felles markedsføring mot f.eks. USA, som har en viss tradisjon for å importere ridehest fra Europa: “Skandinavisk Sporthorse”?, felles “besiktningsreise” til USA, samarbeide med Baltikum? Kanskje løsningen for å oppnå en konkurransedyktig ridehest fra norsk avl er gjennom et samarbeid i Norden: tilstrekkelig volum og kvalitet: Den Skandinaviske Ridehesten.
- WBFSH – Temaer på møte i Dublin 4.-6. desember 2003: Vertskapet presenterte bl.a. 1) ridehestens plass i irsk økonomi, “The Contribution of the Sport Horse Industry to the Irish Economy” (Corbally, 1996) og 2) “The Irish Coaching Program”; et suksessrikt program hvor de har fått til den “tverrdepartementale” tenkningen for foreningen av avl, trening og konkurranse, der elitesatsningen starter med en bredde-satsning. Programmet illustrerer at produktet ikke er sterkere enn det svakeste ledd! Programmet har bl.a. blitt finansiert gjennom offentlige midler og en sterk “betting”-industri.

3.4.3 Prispolitikk, kollektivavtaler m.v.

Ikke gjort noe på i 2003. Innspill ønskes!

3.5 § 1.05: Hjelp til å oppdrette og markedsføre Norskfødt Ridehest

- *Hingstekatalog* – Katalogen skal fungere som en varedeklarasjon på NVs kårede hingster. Helle Cathrine Gran og Grethe Nordby (sekretær) har stått for årets katalog, og Wiegaarden har stått for trykken. Årets katalog kom så sent i år at styret bestemte å halvere annonsørenes avtalte kostnader. For neste års katalog ønsker redaktørene å ha alt underlag klart til Hingstekåringen, slik at de siste endringene kan innlemmes rett etter avvikling og manuskriptet kan videresendes umiddelbart.
- *Årlige Breeders* – Feltdelen var i år utsatt til midt i september, da feltrittbanen i Drammen ble oppgradert til NM i sommer og ikke var egnet til unghester. 1. avdeling sprang og dressur for 5- og 6- åringene, samt hoppeutstilling, og Finale føll/unghest var lagt til lørdag 30. august. Dessuten auksjon. På søndag var det kun 2. avdeling av sprang og dressur. Tidsplanen sprakk dessverre hinsides enhver beregning lørdag, slik at klasser, auksjon og premieutdeling stadig ble skjøvet på, og det var blitt kveld før alt var over. Søndagens finaler i sprang og dressur gikk for enda mer glisne tribuner, som var synd, fordi prestasjonene slett ikke var dårlige! Dessuten er det et evig problem å få større deltakelse av norskfødte unghester. Styret og Breeders-komiteen vurderer både formen og plasseringen av arrangementet, som del av en kontinuerlig evaluering.

- *Auksjon* – Krav: føll, ett- og toåringer med godkjent stamme i henhold til avlsplanen. Avholdt under Breeders-helgen for 2. år på rad, i fjor en braksuksess, men i år en flopp! Av 13 påmeldte (samme som i fjor) ble kun én hest solgt, om enn ikke i nærheten av brukbar pris, og ingen andre var i nærheten av å oppnå minstepris! Dette tilskrives å henge sammen med at tidsskjemaet sprakk så hinsides enhver beregning, at alle kjøperne (rytterne/publikum) var reist hjem. Til sammenligning hadde dansk Varmblod sin finale samme helg. Her kan det nevnes at 28 av 33 føll ble solgt på auksjonen, for en gjennomsnittspris av 40.000 kroner, det dyreste gikk for 90.000!
- *Salgssider på web* – fortsatt oppe og går. Fungerer relativt bra.
- *Oslo Horse Show* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Arbeidet er startet i form av stand 2003. I året som har gått ble det tilbudt/tilrettelagt for videovisning på stand og satt i gang arbeid for å skaffe informasjon om norskfødte hester i sporten. Dette må bli et kontinuerlig oppdateringsarbeid som kan sikres gjennom “Hestedatabasen” og Web-prosjekt! Pauseinnslag er et mål!
- *Fast representasjon på grenkonferanser* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Ikke behandlet ennå, videreføres til neste periode.
- *Stammebenevnelser over speaker på stevner* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Er brakt på banen på NRYFs grenkonferanse i sprang 11. - 12. januar 2003. Jobbes for øvrig kontinuerlig med gjennom internasjonalt samarbeid (UELN – harmonisering av data) og “Hestedatabasen”, se § 1.01: Det er FEI som skal gjøre rankingen.
- *Nasjonalt innendørs anlegg* – Innstilling fra region 2 (sak 3 årsmøte 2003). Ikke behandlet ennå, videreføres til neste periode.
- Arrangementer og kurs, se § 1.06.

3.6 § 1.06: Arrangere utstillinger og kurs, videre samarbeid om slike tiltak

3.6.1 Medlemsmøter/Kurs m.v.

- Regionale Løshoppinger, region 1, 2, 3
- Hingsteholderkurs, region 4
- Avlsmøte med foredrag om brunst, inseminering, sædimport m.v., region 1
- Foredrag om tannhelse og fordøyelse, region 3
- Markdag med beite som tema, region 3
- Utdanning av Ridehesten, Faglig og sosial helg, region 4
- Foringsforedrag, region 3, med med. vet. Ulrich Ohm
- Ellers kan nevnes forumene Grovfôr, Forsikring av hest, region 3 – (egentlig del av prosjektet “Hest som næring Gjøvik-Toten”)

3.6.2 Utstillinger/konkurranser

Hingstekåring ble avholdt 21. - 22. mars, Starum. Dommerne bestod av kåringsnemnda. Testrytter: Johnny Hansen fra Danmark.

Noe som var ekstra gøy for Norsk Varmblod var at den flotte hingsten Nobleman e. Natiello xx/Wenzel II, siegerhingst i Hannoveranerforbundet i 2001 og premiehingst i Herning i 2003, kom til årets kåring. Hingsten kunne dessverre ikke kåres i Norsk Varmblod da den danske eieren Poul Erik Lohmann ikke hadde levert røntgenbilder og endoskopi av hingsten. Nobleman er svært moderne typemessig, og var et godt “forbilde” på Starum. Den vil nok ha en positiv innvirkning på norsk avl i fremtiden.

3 Nykåringer: 3-årshingsten Alfas Arnt (Andiamo/Silvano (KWPN)), eiet og oppdrettet av Alf Kjetil Andresen, Biri. Hingsten fikk karakterene 9-9-8-7-7-8 på eksteriør, 7-7-8 på gang, 8-6-7 på hopning, 9 på lynne og 9 på holdbarhet med en total poengsum 79,0. Ble også kåret i DV for videre avprøvning i år, med karakterene 9-8-7-8-8-8-7-8-9-8, løshopping 7-8.

Neste nykårede hingst var den franske 9-årshingsten Glenlivet Sebioune (Paladin des Ifs/Grand Veneur), eiet av Stall Isolde v/Randi M. Eidsaa. Hingsten oppnådde 8-7-7-6-6-8 på eksteriør, 7-7-9 på gang, 9-9-10 på

hopning, 8 på ridbarhet, 10 på lynne og 9 på holdbarhet med en total poengsum 80,5. Hingsten går Grand Prix sprang og har bl.a. vunnet Hallmesterskapet 2002. Den er etablert på landslaget under Dag Olsen.

Endelig ble den svenske 5-årshingsten Løwenborgs Revenge (Bellini/Any Questions), eier Per Løwenborg nykåret. Hingsten oppnådde 8-8-8-7-9-8 på eksteriør, 9 på ridbarhet, 9 på lynne og 8 på holdbarhet med en total poengsum 79,5. Hingsten vant Breeders dressur for 5-åringer 2003.

Avlsfornyelser: Av allerede kårede hingster som ble tatt inn til ny avlsgodkjennelse, beholdt alle sin kåringsgrad såfremt hingsten Løjtnantshjärta (Leuthen I/Utrillo), da kåringsnemnda ikke var fornøyd med hingstens utvikling.

Regionale føllskuer ble avholdt i alle regioner juli/august. Antall deltakere er gjengitt i tabell. Jevnt over var regionene ganske fornøyd med deltakelsen og bedømmingen regionalt. I noen regioner ble det imidlertid klaget over for streng bedømmelse av innleid utenlandsk dommer. Det viste seg imidlertid at enkelte finalister fikk strengere bedømmelse av norske dommere i finalen. Deltakelsen i finalen er et problem, og særlig for regioner som kommer "langveisfra"! Deltakermønsteret var for øvrig omtrent det samme som i fjor (totalt 18), kun en deltaker fra region Agder, 1 fra region Vestlandet, og ingen fra region Midt-/Nord-Norge.

Region	Regionsdeltakere		Finalen	
	Antall føll	Antall unghester	Kvalifiserte	Deltakere
Østfold	11	2	3	3
Oslo/Akershus	7	5	3	3
Hedmark/Oppland	10	8	3	3
Buskerud/Vestfold/Telemark	10	12	4	4
Vestlandet (Rogaland)	9	8	4	1
Agder	6	5	3	2
Midt-/Nord-Norge	2	4	2	0
Totalt	55	44	22	16

Finale føll- og unghester 30. august 2003, Drammen. Dommerne var Guri Haarr, Magne Lilleeng, Inger Lise Reese, Live Enerhaugen. Klassevinnere er gjengitt i tabell. Vi gratulerer!

Klasse	Vinner	Oppdretter
1. Hoppeføll f. før 1. juni 2 klassevinnere!	Solbakkens Francine (D-Day/Chirac)	Nina Paulsen, Fredrikstad (Reg. 1)
	TT Donnatella (Depardieu/Cordial)	Anne Theodora Tangen, Nannestad (Reg. 2)
2. Hoppeføll f. e. 1. juni	Betty Boop (Loudini/Allegro) – ÅRETS FØLL!	Lillian Strand, Duken (Reg. 4)
3. Hingsteføll f. før 1. juni	Thorsøs Di Caprio (Depardieu/Mon Ami)	Lise og Gustav Thorsø Mohr, Gamle Fredrikstad (Reg. 1)
4. Hingsteføll f. e. 1. juni	NN (Lord Caletto/Leandro)	Torill Sæterdalen, Sveio (Reg. 6)
5. Hopper 1 år	Birdlands Arwen (Zalmiak Firfod/Leandro)	Rita og Eivind Eckbo, Bø (Reg. 4)
6. Hingster 1 år	-	
7. Hopper 2 år	Sassicaia (Schwadronneur/Racot) – ÅRETS UNGHEST!	Anita G. Nielsen, Rykene (Reg. 5)
8. Hingster 2 år	-	
9. Vallaker 2 år	Arman (Zalmiak Firfod/What A Guest xx)	Ine Sanders, Jessheim (Reg. 2)

Blant kvalifiserte deltakere fra regionale føllskuer som ikke møtte til finalen var:

- *Region Vestlandet:* Klasse 1. Holmens Sabina (Cerutti/Sorel), oppdretter Kjersti Landsnes, som der oppnådde karakterene 8-8-8-8-9-8-8. Klasse 3. Omas NN (Jestis Larno/Omas Lemond), oppdretter Eva Opdal og Tarald M. Oma, 8-7-8-9-9-8-8. Klasse 5. Omas Gazette (Omas Lemond/Flamingo), oppdretter Eva Opdal og Tarald M. Oma, 8-8-8-9-7-8, som ble beste hest i regionen.
- *Region Agder:* Klasse 8. 2 års hingsten Oscar (Lord Caletto/Brilloso), oppdretter Robert Ruud, 8-8-8-7-7-7-8. (Oscar ble beste føll i regionen i 2001).
- *Region Midt-/Nord-Norge:* Klasse 5. Ruberits Dione (Davignon/Dolomit), oppdretter Rune Ellefsen/Berit Isachsen, 8-7-7-9-9-7-8, beste unghest i regionen. Klasse 6. Bonheur (Bernstein/Chopstick), oppdretter Danmark, eier Marit Kvam, 8-7-7-8-9-8-8.

Sentral hoppeutstilling m/Typegodkjenning ble avholdt 30. august i Drammen. 16 hopper deltok – 10 for vanlig eksteriørbedømmelse og 6 for typegodkjenning. To hopper fikk 2.-premie og åtte hopper fikk 3.-premie. Tre hopper ble typegodkjente. Klassevinnere og typegodkjente hopper er gjengitt i tabellen. Dommerne var de samme som i føllfinalen. Hoppeeierne sørget selv for rideprøven.

Klasse	Vinner	Oppdretter
Klasse 4 (føllhopper)	Majida (Michelangelo/Zuidhorn), hoppeføll Welba e. Weltjunge v/foten – BESTE HOPPE!	Nederland
Klasse 5	-	
Klasse 6 (aktive hopper)	CC Animara (Animo/First Consul xx) – BESTE RIDEPRØVE!	Trine Mørk, Horten
Klasse 7 (3-års hopper)	Wisky Sour (Warsteiner/Vivaldi)	Sverige
Typegodkjenning	Basic Instinct, f. 1987	Holland
	Fibora, f. 1987, hingsteføll e. Blue Hors Hertug v/foten	Danmark
	Misha, f. 1989	Danmark

3-årstest ble arrangert av region Østfold den 4. oktober på Solberg Gård i Trøgstad. Det var 19 påmeldte hester, og av disse kom 18 til start. Av de fremmøtte var det 5 importerte hester. På vegne av Norsk Varmblod var det gledelig at “vinnerhesten” ble den norskfødte Timotei (Robin Z/Asterix), eier og oppdretter Mary Best Granly, Råde, som ble så vel beste spranghest som beste gangartshest! 3. best ble også en norskfødt hest, hingsten Lt Lionheart (Löjtnantshjärta/Diamond), eier og oppdretter Bråten Gård, Nina Karstensen, Rakkestad.

Kvalitetsbedømmelsen for 4-åringer ble avholdt 20.-21. september på Starum. Det var region 3 som i år stod for arrangementet. Hartmut Lammers fra Westfalen i Tyskland og Nina Braaten Johnsen fra Drøbak var invitert for å holde workshop for utdanning av unghesten, som var et flott tiltak for å stimulere oppslutningen om arrangementet, veldig interessant og lærerikt!

Selve Kvalitetsbedømmelsen fikk trass i dette et urimelig “mannefall” i år, på nesten 40 %. Av 33 tilmeldte deltok kun 21 hester, hvorav kun én tok veien fra en av de tre “kyst”-regionene. I fjor frafalt kun 6 av 33 påmeldte, og kun én deltaker var også da fra en av “kyst”-regionene. Avtalen med NPA gikk i år ut, da NPA ønsket å ha med Shetlandsponnier i år, noe NV ikke ønsket da dette blir på siden av vårt konsept om avprøving av ridehester, samt at man så et problem med å holde tidsrammene ved mange påmeldte. Kan dette ha vært en av årsakene? Formen på arrangementet er oppe til kontinuerlig vurdering. Kanskje bør det gjøres noen grep for å møte vår geografi, kanskje bør det satses på mer publikumsvennlighet?

Til tross for mannefallet var det virkelig topphester som deltok i år! – særlig i dressur, men også til en viss grad i sprang. Vi håper hoppeeierne vurderer å sette de gode hoppene i avlen! Resultatene er gjengitt i tabellen. Dommere var Poul Graugaard, Jørn Kongelstad og Magne Lilleeng i sprang og gangarter, og Susan Hellum, Magne Lilleeng og Cathrine F. Andersen i eksteriør. Teststrytterne i både gangarter og sprang var Mikael Kolind og Tommy Lundby. Den veterinære bedømmelsen ble foretatt av Ulrich Ohm.

I forbindelse med premieutdelingen ble det dessverre begått en svært beklagelig feil, ved at Weenindee ble utnevnt som beste norskfødte spranghest, selv om den dessverre ikke kan premieres, da den ikke har godkjent morstamme. Feilen ble forsøkt "oppreist" via beklagelse i medlemsbladet.

Gangarter	Oppdretter	Dommeruttalelse	Poeng
1. Macon (Midt-West Ibi-Light/Diamond)	Danmark	Passende stor og smidig hoppe av god type, med en fremragende bevegelsesmekanikk: 10-9-9, og 9-9 på ridbarhet!	8,87
2. JJ Viva (Vivaldi/ Gaston) – BESTE NORSKFØDTE!	JJ Horses, Trøgstad	Storrammet, uttrykksfull og meget elegant hoppe av god type, men en smule rask skrittbevegelse, 7-9-9 og 9-9 for ridbarhet.	8,72
3. Joker Vestermark (Winnetou/Resident)	Mette Hansson, Lier	Høystilt og elegant, men enda en smule "lealaus" hoppe, som vil ha utviklet seg til å omsette sin gangartsmessige kvalitet til "asfalten" innen et år eller to, 8-8-9, 9-8 for ridbarhet.	8,36
4. Anastasie Holmklit (Andiamo/Rambo)	Grete og Vermund Lyngstad, Degernes	Storrammet og betydelig hoppe av særdeles god type, 9-8-8 for bevegelse og 8-8 for ridbarhet.	8,13
Sprang	Oppdretter	Dommeruttalelse	Poeng
1. Lanz (Lansing/Cor de la Bryere)	Tyskland	Edel og svært elegant med særdeles gode sprangegenskaper, 9 for teknikk, 9 for kapasitet og 7-9 for ridbarhet.	8,31
2. Weenindee (Laurin/Ukjent)	Hilde Iren Krogstad, Blaker	Særdeles god teknikk (9) og god ridbarhet (9), men kapasiteten er ikke helt på samme nivå (7-7).	7,80
3. Tykes Kharon (Tyke xx/Lavallo) – BESTE NORSKFØDTE!	Siri-Anne Falck, Nesttun	Veldig elegant og edel med en særdeles god galopp og gode sprangegenskaper.	7,77

Norsk Breeders Trophy ble avholdt 30. - 31. august 2003 i Drammen. I dressurklassene var det 8 startende 5-åringer og 6 startende 6-åringer, i sprangklassene 11 5-åringer og 11 6-åringer. Av totalt 36 startende var 18 norskfødte. Dette er omtrent på samme nivå som i fjor. Resultatene er gjengitt i tabellen nedenfor.

Dressur 5-åringer	Poeng	Oppdretter
1. Løwenborgs Revenge (Bellini/Any Question) – Per Waaler	159,54	Sverige
2. Confidence (Corofino/Grundyman) – Siri Skahjem	145,58	Tyskland
3. Mind on Him (Come Back II/Raimondo) – Ina Ølstørn	138,83	Danmark
4. Chico III (The Chant/Animo) – Grete C. Bergstrøm	138,34	Marit Granås Tangen, Østby, Skjeberg
5. Thorsøs Ravel (Robin/Mon Ami) – Laila Smedvik	136,12	Lise og Gustav Thorsø Mohr, Gamle Fredrikstad
6. Omas Thara (Le Monde/Højvangs Lukas) – Connie C. Lorentzen	136,10	Eva Opdal og Tarald M. Oma, Bryne
7. Omas Aragon (Akinos/Lemonde) – Merete Rubach Lien	132,16	Eva Opdal og Tarald M. Oma, Bryne
8. Matador-Junior (Matador/Master) – Anine Lillevold	130,18	Danmark

Dressur 6-åringer	Poeng	Oppdretter
1. Goethe (Epson/Herbstürm) – Siril Helljesen	151,48	Cathrine Steen, Stange/Siw Carlsen, Gardvik
2. Omas Luchador (Lemonde/Højvangs Lukas) – Nelly Frøysland	133,19	Eva Opdal og Tarald M. Oma, Bryne
3. Anisette (Chapman/Flamingo) – Sissel Holtaas	127,30	Sverige
4. Krogkærs Lavitto (Ladoga/Dolomit) – Astrid Fosse	126,46	Danmark
5. Mr. Shiraz (Plannjaguy/Aleksander) – Marit Aarset Grønn	122,44	Hege D. Sletten
6. Lougano (Loran/Astaire) – Per Waaler	121,33	Danmark

Sprang 5-åringer	Feil/Stil-poeng	Oppdretter
1. Aleppo (Ahorn//) – Kristin Tidemand	0/8	Holland
2. Riecardo K (Olympic Ferro/Purioso) – Suzanne T. S. Bjørnsen	4/8,17	Holland
3. Bækgårdens Hurrycane (Landau/Donnavan) – Jan Auen Hafskjold	4/7,83	Danmark
4. CC Come Again (Come Back II/Pompus) – Annemor Lefdal	4/7,33	Claus Claussen, Spikkestad
5. Equus Vagabond (Vechta/Wöhlmann) – Christian Petersen	5/8,33	Kari-Anne Landsrød, Kjøpmannssjæker
6. Caragena (Cardento/Maigini) – Hege C. Tidemandsen	5/8,00	Sverige
7. Bansano (Vechta/Ankas) – Suzanne T. S. Bjørnsen	8/7,83	Kady Besseberg, Steinsholt
8. Coskov (Vechta/Drag) – Suzanne T. S. Bjørnsen	8/7,50	Kady Besseberg, Steinsholt
9. Tamara (Turban Rose/Rex) – Morten Wasmuth	8/7,50	Sverige
10. Lucky Samara OL (Leendert/Argentinus) – Silje Ludvigsen	16/7,83	Ove Hansen, Skien
11. Amour De Coeur (Animo/Franconian xx) – Gry Iren Hafredal	utgikk	Gry Iren Hafredal, Heistad

Sprang 6-åringer	Feil/Stil-poeng	Oppdretter
1. Caramell-E (Coriano/Carneval) – Elin W. Dønnestad	0 - 0	Holland
2. Lord Mascot (Vechta/Solist) – Morten Wasmuth	0 - 4	Grete Bergstrøm
3. Indiamo (Animo/Weltmeister) – Lars Rasmussen	4	Kristin Kloster og Morten Aasen, Oslo
4. Aniday (Animo/Roemer) – Lars Rasmussen	4	Kristin Kloster og Morten Aasen, Oslo
5. Chessman (Rose/Athlet) -Ylva Gustafsson	4	Sverige
6. Costello (Come Back II/Mago xx) – Suzanne T. S. Bjørnsen	8	Danmark
7. Platon (Animo/Armstrong) – Dag Ove Kingsrød	8	Fam Kingsrød
8. Pia Rike (Indoctro/Nimmerdor) – Jane-Helen Starteng	8	Nederland
9. Nintendo (Ultimo av Hvarre//) – Jan Auen Hafskjold	10	Danmark
10. Casino Royal (Crosby/His Lordship) – Bendik Hestad	20	Cecilie Johansen, Oppdal
11. Lal'ich (Come Back II/Lucky) – Cathrine Knudsen	29	Danmark

NB: Feltritt ble ikke arrangert, da ingen var kvalifisert for start.

3.7 § 1.07: Arbeide for å få aktive lokallag i alle deler av landet

3.7.1 Status

- *Region Østfold* (1) – aktiviteten betraktes som god, selv om avkåringen av hingsten Løjtnantshjärtä (Leuthen I/Utrillo) fikk negativ innvirkning på regionen.
- *Region Oslo/Akershus* (2) – ble etablert i 2002, med 2003 som sitt første virkeår. Det har vært stor aktivitet i regionen fra regionstyrets side, men noe tungt å komme i gang med de første “ordentlige” hestearrangementer. Regionen er blitt oppfordret til å ta Kvalitetsbedømmelsen for 2004, arrangementet har hatt god påvirkning på de regioner som til nå har avvirket det!
- *Region Hedmark/Oppland* (3) – aktiviteten betraktes som god.
- *Region Buskerud/Vestfold/Telemark* (4) – aktiviteten betraktes som god.
- *Region Agder* (5) – består av en liten, men entusiastisk gjeng! Avlshingsten Lord Calletto (Lord/Caletto I) har stått sentralt i denne regionen. Hingsten er nå solgt til Ludger Beerbaum i Tyskland, men avlsrettighetene er beholdt! Under årets kåring fikk de dessuten kåret den franske hingsten Glenlivet Sebione (Paladin/Grand Veneur). Vi har tro på at regionen vil vokse!
- *Region Vestlandet* (6) – er kanskje den region som har vært minst aktive i løpet av året? I alle fall etter engasjement i medlemsbladet å dømme. Avkåringen av hingsten Oma's Gucci (Oma's Lemonde/Flamingo) i år 2000, og nå bortgangen av Oma's Lemonde (Højvangs Lukas/Raimondo) har vært sørgelig for regionens aktivitet. Dette er veldig beklagelig, da regionen har blant landets beste forutsetninger for oppdrett av hest! Regionen har tidligere vært svært aktive, og bl.a. bidratt til selve regionsdannelsen! Vi håper regionen vil komme sterkere tilbake!
- *Region Midt-/Nord-Norge* (7) – regionen var veldig aktive i 2002 og svært entusiastiske ved inngangen av året, og arrangerte et eminent Avlsseminar 2003 (§ 1.01)! De fikk seg imidlertid en knekk bl.a. etter forrige årsmøte, hvor innkallelsen ikke kom helt etter boka, og regionen var sterkt imot Ridehesten som medlemsblad. Det var nok også svært demotiverende for regionen at de ikke fikk løyve av NHS til å importere den danske 18 år gamle elitehingsten Lucky Light (Lagano/Marmor) til avlssesongen 2003. I den forbindelse kan nevnes at NV bl.a. har vært inne på tanken å innføre en gjensidig elitehingstgodkjenning i Norden. For regioner med lang avstand til andre avlsnasjoner og til sentrale arrangementer er det en ennå større utfordring å opprettholde aktiviteten! Vi håper regionen fortsatt blir “med” oss!